

Pou de Can Periques

Sant Quirze de Besora

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Central de Can Periques
Emplaçament	A la central de les Illes o de Can Periques abans d'arribar a la central a mà dreta i al costat de la pista forestal
Alçada:	576
Coordenades:	
Latitud:	42.092677499234
Longitud:	2.2303160347193
UTM Est (X):	436349
UTM Nord (Y):	4660353

Classificació

Número de fitxa	08237 - 185
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Contemporani
Segle	XIX-XX
Any	1892, 1912
Autoria de l'element:	Josep M ^a Pericas
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	Pou encara en funcionament.
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Observacions protecció:	Caldria inventariar aquest element i senyalitzar-lo en un itinerari similar al de les fonts urbanes de Sant Quirze de Besora però referent a les fonts que hi ha al municipi i també els pous d'aigua
Accés	Obert
Ús actual:	Productiu
Titularitat	Privada
Titular:	08237A002000500000BM
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella

Descripció

Pou situat a l'entrada de la central hidroelèctrica de les Illes a mà esquerra. Està construït amb obra ceràmica de maons i rajoles amb una planta circular i del que en sobresurt un petit edifici de planta quadrangular de maó ceràmic amb una coberta a un sol vessant de teula i una porta d'accés metàl·lica. Desconeixem la fondària i profunditat real. Uns metres més al sud en direcció al riu i al mig d'un camp hi ha una segona arqueta de maó ceràmic tipus "gero" que funcionaria com a segona captació. Aquesta darrera construcció és molt recent.

Història

Sembla que aquest pou va ser erigit al mateix moment que la central hidroelèctrica de can Pericas o de les Illes al 1892 quan la companyia Pericas Boixeda i Companyia van rebre la concessió d'un salt al Ter a la zona de les Illes per poder-hi construir una turbina i una fàbrica tèxtil. Es tractava de l'única zona del Ter que no tenia força motriu entre la desembocadura del canal de Can Guixà i la central de les Illes. *"El aprovechamiento propiedad de esta sociedad fué concebido para utilizarlo como fuerza motriz de una fábrica de hilados y tejidos que se proyectaba construir en el mismo salto , pero después de minuciosos cálculos y tanteos se ve en necesidad de desistir en tal idea, por no ser económicamente ralizable, pues el lugar dónde se debía emplazar la fábrica se halla bastante separado de la carretera y de la estación férrea, siendo necesario construir un ramal de carretera que vaya a empalmar con la general del Estado de Barcelona a Ribas, por muy buenos terrenos de cultivo a cuya venta oponen gran resistencia sus propietarios y no permitiendomla Ley, la expropiación sería el único medio de adquiririrlos al pagar por ellos las exorbitantes cantidades que exigen sus dueños* Aquest projecte però no resultà eficaç ja que després de fer un anàlisi al sector impossibilitaven la instal·lació d'una nova fàbrica degut a la crisi del sector i únicament es va construir la central el 1912 sota la mà de l'arquitecte Josep Mª Pericas per a produir electricitat que era transportada a altres factories de Vic. El 1913 aquesta companyia subministrava l'enllumenat públic de Vic. Aquesta central tenia una capacitat de 1000 C.V i era capaç de moure màquines sense embarrats i amb l'ús de l'energia elèctrica. El 1932 la societat Pericas Boixeda i CIA prèn el nom de Energia elèctrica del Ter. Actualment pertany a Fecsa Endesa.

Bibliografia

CLUB HISTÒRIA LOCAL. *El primer brollador de quilowats a* Programa de la Festa Major de 1996. Ajuntament de Sant Quirze de Besora

CLUB HISTÒRIA LOCAL. Retalls d'història del segle XIX. Associació Gombau de Besora. Col·lecció Història Local. Núm. 2

SERRALLONGA URQUIDI, JOAN; 1998. Sant Quirze de Besora de 1714 a l'actualitat

AMQ: Matrícula Industrial 1854-1940

Informació inèdita facilitada per Josep Masnou

